THE INVOLMENT OF THE PRAYER IN THE PHYSICIAN-PATIENT VERSUS PATIENT-PHYSICIAN RELATIONSHIP

Maria Dorina Paşca, Teofil Tia, Petre Ciudin
Assoc. Prof., PhD., UMFSTârgu Mureş, Prof. PhD., Babes- Bolay University of Cluj-Napoca,dr. Centru de ingrijiri paleative Tg.Neamţ

Abstract:Involvement of prayer in the physician-patient versus patient-physician relationship is a new approach of the way that is necessary to maintain a viable balance between body and soul, starting from the mysterious power of words.
Included in the communication and relationship between physician-patient versus patient-physician prayer, whether accepted or not, often shows that trust as well as security of success, which the two actors need, complementing each other.
Starting from a simple thought and all the way to the complex Christian behavior, prayers intensify feelings, attitudes and behaviors. Being present at the patient's level, at the physician`s and also as a binder among these two, prayer becomes in some situations the bridge between: what I do, what I say, what I think and what I can succeed.
What does prayer do? It reassures and gives hope as well as security both to the doctor and to the patients who are finding themselves in a welcome and blest word communion, which unites them at a certain moment and leads them to fulfil together an "earthly and spiritual" work.

Keywords: prayer, physician, patient, relationship, acceptance.

Din punct de vedere al identităţii sale,relatia ,DEX(2009),reprezintă acea legătură,conexiune,raport intre lucruri,fapte,idei,procese sau intre insusirile acestora.Totodata,relaţiile se percep ca legatură intre două sau mai multe persoane,ca speţă a cazului nostru fiind cea între medic-pacient versus,pecient-medic.

Relaţia dintre parteneri,Puteanu Şt.(200) se dezvoltă şi in registrul afectiv-emotional,aceasta putând fi:

- pozitivă (acceptare,aprobare,simpatie,prietenie, supunere,admiraţie);
- neutră (indiferenţă);
- negativă (respingere,dezaprobare,discomfort ,dominanţă,duşmănie,dispreţ);

Remarcându-se şi faptul că natura relaţiei,adică,atitudinea şi sentimentele semnalate prin limbajul paraverbal şi cel al trupului,este ceea ce se răsfrânge asupra cuvintelor şi le conferă adevăratul logic şi relativ neutru al conţinutului mesajelor.

Deoarece vorbim de comunicare şi relaţionare ,structura celor 5 W se identifică prin; Paşca M.D.(2012)

1. cine?(Who?) =cu cine relaţionezi;
2. ce?(what?)= ce se intâmpla in cazut relaţionării;
3. unde?(where?)=unde(ca locaţie)are loc stabilirea relaţiei şi relaţionarea pe baza comunicării;
4. când?(when?)=când (ca timp)pot să dezvolte o relaţie şi apoi s-o transforme într-o relaţionare pe principii de cooperare şi longevitate;
5. de ce ?(Why?)= de ce e necesară relaţia bazata pe o comunicare corectă,coerentă,stabilă,consecventă,mesajul fiind sau nu motivul relatării viitoare?
   Şi putem adăuga,ca al şaselea:
6. cum?=cum (in ce mod/reuşeste relaţia să asigure comunicarea si comuniunea intre oameni,determinând la un moment dat,relaţionarea sub varii aspecte dintre ei.

BDD-A29461 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:53:57 UTC)

În acest context,mesajul relational e necesar a ajunge corect,perceptibil şi eficient,de la emiţător(E) la receptor(R), astfel încât rezultanta să fie cea dorită.Astfel medicul şi pacientul versus pacintul si medicul e necesar a se afla/găsi într-o relaţie de comuniune,făcând faţă impreună,situaţiei-problemă aparută/ivită la un moment dat.

Pentru că există o relaţie biunivocă intre trup si suflet,apare iminentă situaţia în care se manifestă credinţa, Larousse(1995) puterea ei variind de la individ individ,iar la aceeaşi persoană variază,de la un moment la altul al existenţei sale.Nu raţionamentul este acela care predomină în credinţă, ci tocmai faptul ca ea ascultă de alte condiţii iraţionale şi afective,o face să reziste cu fermitate realului.Credinţa indeplineşte o funcţie utilă,de fapt omul apelează la ea pentru a face faţă unor situaţii problematice.

De aceea,pentru lumea teologică(DEX-2002) avand aceeaşi origine –latinescul-credenţia,reprezintă:cult,religie,convingere despre existenţa lui Dumnezeu, mărturisire a acestei convingeri prin respectarea prescripţiilor bisericeşti:cucernicie,cuvioşenie,evlavie, pietate,pioşenie,piozitate,religiozitate,smerenie,devoţiune,blagocestie,blagocestiune,hristoiţie,râvnă, răvnire.

În cazul pacientului/bolnavului,credinţa,identificată de cele mai multe ori cu exprimarea sa directă-rugăciunea- face ca aceasta să se regasească sau nu în relaţia celor doi oratori.

Nevoia rugăciunii porneşte de cele mai multe ori,de la simple apelative pe care medicul:

- le poate lua in considerare sau nu;
- le ignoră;
- se delimitează de ele;
- se implică;

sau/şi le găseşte potrivite in a crea legătura necesară,având forma:

- te rog/vă rog;
- nu mă lăsa/nu mă lăsaţi;
- salvaţi-mă;
- am incredere in dumneavoastră;
- am speranţa că mă voi face bine;
- vreau sa trăiesc;
- fie-vă milă;

până la cele mai complexe ca mod de exprimare.

Astfel,Sfântul Ioan Gură de Aur(după Paşca M.D.,Tia T.-2015) aminteşte faptul că "Rugăciunea este slujbă adusă lui Dumneziu şi deci,sărbătoare pentru că se face în inimă.Rugaciunea este fundament al sufletului, pentru că în ea este Hristos,ipostaşul firii omeneşti".

De fapt , rugăciunea, Lanchet J.(2001) este legătura care uneşte făpturile de Creatorul lor.Prin rugăciune,omul intră in legătură personală cu Dumnezeu,care este mai aproape de om decât insăşi inima sa.

Totodată,rugăciunea Manzat I.(1997) "este metoda cea mai eficientă de vindecare a bolilor sufletului,căci,mare este harul care coboară în sufletul celui ce se roagă",ea,este o speranţă care ajunge la comuniune cu iubirea şi credinţa.

De asemenea,prin rugăciune,Dumnezeu este viu,iar credinţa ni-L aduce mai aproape,Dumitru Stăniloae(1992) remarcă faptul că:"Rugaciunile sunt nervii sufletului,căci precum trupul e susţinut laolaltă prin nervi şi prin ei se mişcă în chip unitar,persistă şi îşi menţine tăria,iar dacă îi taie cineva pe aceştia,desface toată armonia trupului,tot aşa şi sufletele se arminizează şi se susţin laolaltă prin rugăciune şi prin ele străbat drumul evlaviei.Deci,dacă te lipseşti de rugăciune faci ca şi cum ai scoate peştele din apă.Precum apa e viaţa peştelui,aşa îţi este ţie, rugăciunea.Precum acela trăieşte prin apă,aşa şi noi putem să ne inalţăm la ceruri şi să ajungem aproape de Dumnezeu prin rugaciune."

BDD-A29461 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:53:57 UTC)

Ea mai apare și sub forma rugăciunii bolnaului, Chirilă P.(2009),pentru propria vindecare,ca fiind cea mai de preț,putând fi spontană sau inspirată din versetele bilblice,atât pentru bolnavii credincioși cât și pentru cei ce doar aunci îl descoperă pe Dumnezeu.

Astfel, din Psalmul40,4:

- Doamne,ajută-mă!
- Doamne,fie-ți milă de mine!
- Doamne, vindecă-mă!
- Domane,vindecă sufletul meu că am greșit Ție!

cît și,Ieremia,17,14:

- Vindecă-mă,Doamne și voi fi vindecat,mântuiește-mă și voi fi mântiut,căci tu ești lauda mea!
- Vindecă-mă Doamne,că s-au tulburat oasele mele!

Același autor,Chirilă P.(2009),remarcă și faptul că,la metoda rugaciunii vorbim despre:

a) rugăciunea bisericii prin pomenirea bolnavilor pe numele lor la Sfanta Liturghie;
b) rugăciuni particulare;
c) rugăciunea doctorului făcută dimineata, înainte de a merge la bolnavir

Potrivit celor amintite anterior,rugăciunile personale/particulare ale pacientului/bolnavului,au fost fost subliniate,ele pornind de la un simplu "Doamne" și ajungând la până la :

a) Rugăciunea la caz de boală

"Doamne,Iisuse Hristoase,Dumnezeul nostru,primește smerita mea rugăciune pentru iertarea păcatelor mele și ca un îndurat,cu dreapta Ta cea autoputernică, stinge-mi focul ce m-a cuprins,încetează-mi boala și, cu milostivirea Ta,ridică-mă din patul durerii,întrun slava numelui Tău,că Tu ești doctoral sufletelor și al trupurilor noastre,Hristoase Dumnezeule,și Ție slavă înălțăm:Tatălui și Fiului și Sfântului Duh,acum și pururea și în vecii vecilor.Amin."

b) Tatăl nostru

"Tatăl nostru care ești în ceruri sfințească-se numele Tău,precum în cer,așa și pe pământ.Pâinea noastră cea de toate zilele dăne-o nouă astăzi și ne iartă nouă greșelile noastre precum și noi iertăm greșiților noștri.Și nu ne duce pe noi în ispită,ci ne izbăvește de cel rău.

Că a Ta este Împărăția,puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh.acum și pururea și în vecii vecilor,Amin.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh."

c) Simbolul Credinței-Crezul

"Cred întru unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.

Si întru unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Carele din Tatăl S-a născut mai înainte de toți vecii. Lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut nu făcut; Cel de o ființă cu Tatăl, prin Carele toate s-au făcut.

Carele pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire S-a pogorât din ceruri și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara, și S-a făcut om.

Și S-a răstignit pentru noi în zilele lui Ponțiu Pilat și a patimit și S-a ingropat.

Și a înviat a treia zi, după Scripturi.

Și S-a suit la ceruri și sade de-a dreapta Tatălui.

BDD-A29461 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:53:57 UTC)

Și iarăși va să vină cu slavă, să judece vii și morții, a Cărui Impărație nu va avea sfârșit.
Și intru Duhul Sfânt, Domnul de viață făcătorul, Carele de la Tatăl purcede, Cela ce împreună cu Tatăl si cu Fiul este închinat și slăvit, Carele a grăit prin Prooroci.
Întru una, Sfânta, sobornicească și apostolească Biserică.
Mărturisesc un Botez, întru iertarea păcatelor.
Aștept învierea morților.
Și viața veacului ce va să vie. Amin!"

d) Rugăciune

"O! Preasfântă Stăpână de Dumnezeu Născătoare, ceea ce ești mai presus decât heruvinii și mai cinstită decât serafimii, Fecioară de Dumnezeu aleasă, bucuria tuturor celor necajiți; dă-ne mângaiere și nouă celor ce suntem în necazuri că afară de tine altă scăpare și ajutor nu avem. Tu singură esti mijlocitoarea bucuriei noastre și ca Maica lui Dumnezeu și Maica milostivirii, stând înaintea prestolului Preasfintei Treimi, poți să ne ajuți nouă. Că nimeni din cei ce se roagă ție cu credină nu este rușinat.

Auzi-ne și acum în ziua necazului nostru pe noi cei ce cșdem înaintea icoanei tale și cu lacrimi ne rugăm ție. Alungă de la noi toate necazurile și nevoile ce vin asupra noastră, întru aceasta vremelnica viată și prin atotputernica ta mijlocire nu ne lipsi pe noi nici de veșnica și nesfârsita bucurie întru împărăția Fiului Tău și Dumnezeului nostru. Amin.

Împărateasa mea cea preabună, nădejdea mea, Născătoare de Dumnezeu, prietena sărmanilor, folositoarea celor neputincioși și ocrotirea celor necăjiti; vezi nevoia și necazul meu. Ajută-mă că sunt neputincios, hrănește-mă ca pe un străin. Știi nevoia mea, usurează-mă de ea precum voiești căci nu am alt ajutor afară de tine, nici altă folositoare grabnică, nici altă bună mângâiere decât numai pe tine, o, Maică a lui Dumnezeu, ca să mă păzești și să mă acoperi în vecii vecilor. Amin."

e) Născătoare de Dumnezeu

"Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te! Ceea ce ești plină de har, Marie, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelui tău, că ai născut pre Mântuitorul sufletelor noastre.

Preasfântă Marie,Maica lui Dumnezeu,roagă-te pentru noi, păcătoșii,acum și-n ceasul morții noastre.Amin

Nădejdea noastră este Tatăl,scăparea nostră este Fiul,acoperământul nostru Duhul Sfânt,Treime Sfântă,mărire Ție.Amin"

Mai aparte , acceptată sau nu, și găsită ca o formă a unei anumite conduit,aparte și această rugăciune a doctorului chiar dacă este rostită cu glas tare sau in gând ,poate există,ceea ce nu trebuie să tulbure, neliniștească sau incite pe nimeni, dreptul liber de exprimare, aparținându-ne.

În acest context,opinia lui Levy D.(2014) surprinde dar și justifică:"Rugăciunea este pentru pacient,nu pentru medic.Desigur,medicul și personalul medical sunt binecuvântați și ei prin ea,dar rugăciunea este pentru pacient.În rugaciune,ca în chirurgie,ai ocazia să face lucruri mari,dar este posibil să faci și rău. Nu există o "rețetă"pentru rugăciune, cu excepția poate a deschiderii față de situațiile în care rugăciunea va fi primită ca o binecuvântare.Impunerea propriei noastre credințe asupra altora nu este recomandată în niciun context. Astfel,consider că rugăciunea este una din formele cele mai înalte de bunătate pe care o pot arăta unei personae."

Interesantă apare această abprdare deoarece ea exemplifică modalitatea prin care apare ca implicate rugăciunea in relația medic-pacient,întorcandu-ne din nou la aceeasi 5W:

- când mă rog?(timpul)
- unde mă rog?(spațiul)

BDD-A29461 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:53:57 UTC)

- cât mă rog?(durata)
- cum mă rog?(modalitatea)
- de ce mă rog?(motivația)

în așa fel încât-temporalitatea și spațialitatea să nu modifice scopul rugaciunii,a lucrării sale duhovnicești,ea ajutând sau/și fiind prezentă, știută sau neștiută în pașii spre vindecarea atât a trupului cât și a sufletului și de aceea e nevoie a ține cont de ea, în contextualitatea data, fiind benefică prin tainicele sale cuvinte binecuvantate.

Și-atunci, precum vindecarea, Guilmartin N.(2010),"rugăciunea este ca o grădină: semințele pe care le plantezi cresc sub pământ. Nu veți vedea nimic o vreme,decât după ce pământul si semințele au primit îndeajuns din ceea ce le trebuie : soare,ploaie,timp,hrană și îndepărtarea buruienilor,apoi va începe să se ridice din nou".

BIBLIOGRAPHY

1- Chirilă P.(2009)-*Vindecarea*,Ed.Christina,București
2- Guilmartin N.(2010)-*Cuvinte care vindecă,ce poți sppune când nu știi ce să spui*,Ed.Trei, București
3- Larchet J.C.(2001)-*Terapeutica bililor spirituale*,Ed. Sophia,București
4- Levy D.(2014)-*Materie cenușie,un neurochirurg descoperă puterea rugăciunii*,Ed.Scriptum,Oradea
5- Mânzat I.(1997)-*Psihologia credinței religioase*,Ed.Stiință si Tehnică,București
6- Pașca M.D.(2012)- *Comunicarea in relația medic-pacient*, Ed.Universiti Press,Tg.Mures
7- Pașca M.D.,Tia T.(2015)-*Credință intru vindecare sau vindecare întru credință*,Ed.Renașterea Cluj-Napoca
8- Prutian Șt.(2000)-*Manual de comunicare și negocieri în afaceri-comunicarea*,Ed.Polirom,Iasi
9- DEX(2009)-Ed.Academiei,București
10- Dicționarul de psihologie-Larousse(1995)-Ed. Univer Enciclopedie,București

BDD-A29461 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:53:57 UTC)